

Arb. Av. Merve KAFTAN YILMAZ

**4857 SAYILI İŞ KANUNUNDA
KADIN İŞÇİLER CİNSİYET AYRIMI
VE EŞİTLİK İLKESİ**

onikilevha

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
KISALTMALAR.....	XIII
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM CİNSİYET AYRIMI YASAĞI VE EŞİTLİK İLKESİ

1. DÜNYADA KADIN İŞÇİLERİN İŞ HAYATINDA YER ALMALARININ TARİHSEL SÜRECİ.....	7
1.1. Sanayi Devrimi öncesi dönem	8
1.2. Sanayi Devrimi sonrası dönem	9
2. TÜRKİYE'DE KADIN İŞÇİLERİN İŞ HAYATINDA YER ALMALARININ TARİHSEL SÜRECİ.....	13
2.1. Osmanlı dönemi	13
2.2. Cumhuriyet'in ilanı ve Cumhuriyet'in ilk yılları.....	19
2.3. 1980 sonrası dönem.....	23
3. EŞİTLİK İLKESİ	27
3.1. Anayasa'da Eşitlik İlkesi.....	32
3.2. İş Hukukunda Eşit Davranma İlkesi	37
4. AYRIMCILIK YASAĞI	41
4.1. Ayrımcılık Türleri.....	44
4.2. Cinsiyet Ayrımcılığı	49
5. İŞE GİRME VE ÇALIŞMA ŞARTLARININ TESPİTİNDE AYRIMCILIK YASAĞI VE EŞİTLİK İLKESİ	52
5.1. Kadınların İş Hayatına Girişte Karşılaştıkları Zorluklar	52

5.2. İşe Alma Sürecinde Yapılan Ayrımcılığın İş Kanunu'ndaki Görünümü.....	59
6. İŞ İLİŞKİSİNİN DEVAMI SÜRESİNCE AYRIMCILIK YASAĞI VE EŞİTLİK İLKESİ	65
7. İŞ İLİŞKİSİNİN DEVAMI SÜRESİNCE EŞİT DAVRANMA İLKESİ	76
7.1. Ücretlendirmede Eşitlik İlkesi	76
7.2. İş Sözleşmesinin Türlerine Göre Ayrımcılık Yasağı ve Eşitlik İlkesi.....	81
8. İŞ İLİŞKİSİNİN SONA ERMESİNDE AYRIMCILIK YASAĞI VE EŞİTLİK İLKESİ	84
9. AYRIMCILIK YASAĞI OLARAK KABUL EDİLMEYEN DURUMLAR	88
10. AYRIMCILIK YASAĞI VE EŞİTLİK İLKESİNİN İHLALİNİN SONUÇLARI	92
10.1. Ayrımcılık Tazminatı	92
10.2. Sendikal Tazminat.....	100
10.3. Cezai Yaptırım.....	104
10.4. İdari Yaptırım	105
11. AYRIMCILIK YASAĞININ İHLALİNİ İSPAT YÜKÜ	108

İKİNCİ BÖLÜM
POZİTİF AYRIMCILIK VE İŞ
KANUNU’nda KADIN İŞÇİLERE İLİŞKİN
ÖZEL DÜZENLEMELER

1. POZİTİF AYRIMCILIK KAVRAMI	113
2. YER VE SU ALTI İŞLERİNDE ÇALIŞTIRMA YASAĞI.....	115
3. KADINLARIN GECE ÇALIŞTIRILMASI	116
4. KADINLARIN AĞIR VE TEHLİKELİ İŞLERDE ÇALIŞTIRILMASI	122
5. KADIN İŞÇİLERİN GEBELİK VE ANALIK DURUMLARINDA ÇALIŞTIRILMASI	124

5.1. Analık İzni.....	125
5.2. Yarım Çalışma Hakkı.....	133
5.3. Ücretsiz İzin.....	145
5.4. Ebeveynlere Verilen Kısmi Süreli Çalışma Hakkı.....	146
5.5. Süt İzni.....	155
5.6. Evlat Edinme İzni	161
5.7. Gebe ve Emziren İşçilerin Çalışma Şartları	162
5.7.1. Türk Borçlar Kanunu’nda Düzenlenen Hakları.....	162
5.7.2. İş Kanunu ve İlgili Yönetmeliklerde Düzenlenen Hakları..	163
5.7.2.1. İşçinin işvereni bilgilendirme yükümlülüğü	163
5.7.2.2. Gebe ve emziren işçiler için alınması gereken önlemler	164
5.7.2.3. Gece çalıştırılma yasağı.....	166
5.7.2.4. Fazla çalıştırılma yasağı ve muayene izni	166
5.7.2.5. İşverenin bakım evi ve emzirme odası açma yükümlülüğü	167
6. İŞ GÜVENCESİ KAPSAMINDA BULUNAN KADIN İŞÇİLERİN HAKLARI.....	169
7. KADIN İŞÇİLERİN İŞYERİNDE CİNSEL TACİZE KARŞI HAKLARI	174
8. KADIN İŞÇİLERİN İŞYERİNDE PSİKOLOJİK TACİZE (MOBBİNG) KARŞI HAKLARI.....	184
8.1.Mobbingin Tanımı ve Tanımın Ortaya Çıkış Süreci	184
8.2.Mobbingin Unsurları ve Benzer Kavramlardan Farkı	187
8.3.Mobbingin Ortaya Çıkış Sebepleri ve Sınıflandırılması.....	191
8.4.Mobbingin Mağdur ve Fail Üzerinde Bıraktığı Etkiler	195
8.5.Mobbingin Mevzuatımızdaki Görünümü.....	196
9. KADIN İŞÇİLERİN KİDEM TAZMİNATI AÇISINDAN HAKLARI	204
SONUÇ	211
KAYNAKÇA.....	217